

Інформаційні джерела:

1. Козенко А. О. Особливості збалансування місцевих бюджетів в Україні / А.А.Козенко // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука» Серія: «Економічні науки». - 2017. - № 2 (2). – С. 40-45.
2. Бюджетний кодекс України: від 08.07.2010 р. № 2456-VI: Офіційний текст (редакція від 13.02.2016). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/page>
3. Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <https://mof.gov.ua/uk/download/page/2937>

УДК 338.316.4

М.О. Ільченко (*ХДУХТ, Харків*)

ОСОБЛИВОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

На тлі пандемії COVID-19 з'явилася нагальна потреба у впровадженні корпоративної соціальної відповідальності та управління підприємствами з урахуванням соціального дистанціювання, що вимагає від підприємств суттєвих змін щодо оцінки бізнесу та корпоративного управління для задоволення потреб зацікавлених сторін та досягнення цілей сталого розвитку.

Слід зазначити, що посилення корпоративної соціальної відповідальності в умовах соціального дистанціювання внаслідок пандемії мотивує українські підприємства та виходить на новий рівень впровадження нових підходів до оцінки та оптимізації корпоративного управління підприємством.

На нашу думку, основною і найважливішою метою держав в умовах пандемії є сприяння темпам економічного, екологічного та соціального зростання підприємств та суспільства. Але протягом останнього часу ми спостерігаємо лише негативну тенденцію щодо зростання економіки, в результаті чого, порушується питання зниження рівня іноземних інвестицій в капітал країни.

Таким чином, впроваджені українським урядом заходи значним чином вплинули на економічну діяльність українських підприємств, що спричинило нові вимоги до розкриття інформації як у фінансовій так і не фінансовій звітності. Дані вимоги включають в себе не тільки оцінку активів, капіталу, зобов'язань, але і розкриття інформації щодо

впливу COVID-19 на роботу підприємства в цілому та ефективності забезпечення високого рівня корпоративно-соціальної відповідальності.

Стосовно макроекономічних умов, в яких функціонує бізнес в період пандемії, необхідно зазначити, що більш стійкі темпи зростання на ринках, що розвиваються, вимагають здійснення комплексних та взаємопов'язаних заходів на національному та організаційному рівнях.

Тому, оптимізація корпоративного управління є основним важелем для врегулювання прискореного темпу зростання ринків, що розвиваються, а також, має вплив на структуру прискореного зростання на ринках, що розвиваються за рахунок оптимізації корпоративного управління, які можна розділити на наступні складові:

- створення сприятливого інституційного середовища для розвитку бізнесу на державному рівні;
- підвищення правового захисту бізнесу;
- підвищення надійності інфраструктурного забезпечення бізнесу (інвестиції в інфраструктуру);
- збільшення доступності державних послуг (розвиток електронного урядування);
- спрощення ведення зовнішньоекономічної діяльності (зменшення митних бар'єрів).

Таким чином, в рамках визначеного вище, українські підприємства повинні розробити відповідні заходи, що дадуть змогу пристосуватися до негативних наслідків пандемії через призму посилення аналітичних процедур у прогнозуванні, плануванні, управлінні та бюджетуванні власних бізнес-процесів. Також, необхідно забезпечити реалізацію цілей сталого розвитку, зокрема через посилення внутрішнього контролю, вмілого управління підприємством, оцінки ризик менеджменту, впровадження інноваційних методів ведення онлайн-бізнесу та фінансового забезпечення подолання наслідків пандемії COVID-19, що, в свою чергу, потребує значних інвестицій.

Але, на жаль, сьогодні український уряд не має достатньо економічних ресурсів для вирішення питань, що виникли під час кризи у сфері охорони здоров'я та економіки. Таким чином, шлях в подоланні COVID-19, скоріш за все, включатиме міжнародну допомогу, короткотермінові заходи для послаблення негативних економічних наслідків пандемії, а також довгострокове планування побудови більш надійної економічної безпеки країни.

З вище викладеного можна зробити висновок, що за рахунок несприятливих глобальних економічних обставин, які виникли за рахунок пандемії спричиненої COVID-19, а також впливу мінливих макроекономічних умов призвело до посилення аномалій

корпоративного управління на ринках, що розвиваються. У світлі соціального дистанціювання, спричиненого пандемією COVID-19, корпоративна соціальна відповідальність виходить на новий рівень.

Отже, на нашу думку, найбільшого удару зазнала саме фінансова сторона підприємств, яку вони, за допомогою чітких та визначених дій, намагаються стабілізувати за рахунок прийняття зважених управлінських рішень, соціального дистанціювання та корпоративної соціальної відповідальності з урахування факторів нестабільності спричиненої пандемією.

УДК 658:339.132.4

Н.Б. Кашена, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

ДІЛОВА РЕПУТАЦІЯ ЯК ДРАЙВЕР ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Трансформація економіки України під впливом макроекономічних факторів (глобалізація; подальший розвиток пандемії; стан глобальних фінансових ринків; поведінка споживачів; нестабільність цін; падіння продуктивності праці та зміна структури витрат тощо) змінює середовище функціонування і траєкторію подальшого розвитку підприємницьких структур. Прогнози МВФ стосовно того, що у 2020 р. з поміж інших (туризм і готельний бізнес; громадське харчування; обробна промисловість; комерційна й адміністративна діяльність) найбільшого негативного впливу пандемії зазнає і роздрібна торгівля виправдалися. Її наразі визначальними детермінантами розвитку ринку товарів та послуг є: розвиток пандемії та ефективність заходів протидії; зниження рівня доходів населення; порушення глобальних ланцюгів поставок і виробництва; песимістичні очікування населення; необхідність вироблення нових моделей комунікацій зі споживачами.

Поки уряд визначає заходи людської поведінки, ВООЗ працює над ліквідацією спалаху пандемії, лікарі рятують інфікованих пацієнтів, люди всіма силами намагаються уберегти себе і оточуючих від поширення COVID-19 ритейлери мають акумулювати всі зусилля на забезпечення потреб своїх клієнтів. Саме зараз той час, коли всі ризики і обмеження треба вміти швидко перетворювати в можливості, формувати стійке позитивне враження і нарощувати ділову репутацию,